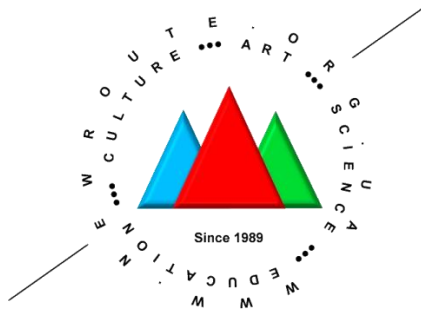

ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ ПАРАДИГМИ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Колективна монографія

СГ НТМ «Новий курс»

2022

ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ ПАРАДИГМИ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Колективна монографія

УДК 009:3(082)
Ф79

Ф79 **Формування сучасної парадигми розвитку суспільства:** кол. моногр. –
Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2022. – 230 с.

ISBN 978-617-7886-39-5

Рецензенти

Штулер Ірина Юріївна,
*доктор економічних наук, професор,
перший проректор ВНЗ «Національна академія управління»*

Погоріла Світлана Григорівна,
*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри славистичної філології,
педагогіки і методики викладання
Білоцерківського національного аграрного університету*

Харченко Артем Вікторович,
*кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри українознавства, культурології та історії науки
Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»*

*Рекомендовано до друку редакційною колегією
збірника наукових праць «Соціально-гуманітарний вісник»
(протокол №7-мн від 28.12.2022)*

Колективна монографія присвячена актуальним питанням формування сучасної парадигми розвитку суспільства. Досліджуються сучасні проблеми в сфері педагогіки, соціології, філософії, психології, соціальних комунікацій, спорту, фізичної культури, туризму, рекреації, мистецтвознавства, культурології, філології, історії, економіки, управління, права. Монографія буде корисною науковцям, викладачам, здобувачам вищої освіти, а також широкому колу осіб, які цікавляться питаннями сучасного розвитку соціально-гуманітарної сфери.

ISBN 978-617-7886-39-5

© СГ НТМ «Новий курс», 2022

© Автори, 2022

Зміст

	Стор.
Передмова	5
Розділ перший.	
Педагогіка, соціологія, філософія, психологія, соціальні комунікації	6
1.1. Формування концепції спорту як пріоритетного напрямку соціальної філософії і філософії спорту	6
1.2. Працевлаштування в українському мегаполісі під час енергетичної кризи: урбаністичний та комунікаційний аспекти	16
1.3. Парадигма глобалізації в структурі сучасного соціологічного знання	23
Розділ другий.	
Мистецтвознавство, культурологія, філологія, історія, фізична культура	34
2.1. Пшеворські старожитності Закарпаття: стан дослідження	34
2.2. Лексико-стилістичні особливості перекладу книги І. Абеді «Лола шукає подругу»	44
2.3. Інституціональна історія та особливості української ідентичності як фактор формування сучасної парадигми розвитку суспільства: теоретико- методологічний, міжкультурно-регіональний і практичний дискурси сучасної дипломатичної системи та моделі дипломатії України	51
2.4. Фемінитиви, їх походження, розвиток та вживання в українській та європейських мовах	79
2.5. Соціально-політичний вимір концептосфери української та російської мовної свідомості	83
Розділ третій.	
Спорт, фізична культура, рекреація, туризм	95
3.1. Fitness aerobics as a means of self-organization of a healthy lifestyle for students	95
3.2. Вплив тривалих фізичних навантажень на функціональний стан організму курсантів	104
3.3. Morphofunctional features of the neuromotor apparatus in adolescence and young adulthood	106
3.4. Modern methodical approaches, which are used in the process of education of speed and strength abilities of athletes	110

3.5.	Історико-порівняльна характеристика навчальних програм з фізичного виховання студентської молоді в Україні	...	117
3.6.	Ринок автоматизації ресторанного бізнесу	...	119
3.7.	Особливості гастрономічного туризму в Україні	...	126
3.8.	Екологічний туризм у межах урбанізованого міста як пріоритетна форма дозвілля молоді: методологічні засади експертного соціологічного опитування	...	132
Розділ четвертий.			
	Економіка, юриспруденція, політика, публічне адміністрування	...	141
4.1.	Еволюція моделі сталого розвитку у сучасному суспільстві	...	141
4.2.	Сучасні соціально-правові реалії існування українського суспільства	...	147
4.3.	Нормування трудових прав осіб з інвалідністю: перспективи використання в Україні досвіду США	...	172
4.4.	Особливості функціонування бюджетних фондів органів місцевого самоврядування	...	194
4.5.	Еволюція парадигми державних фінансів в економіці	...	210
	Післямова	...	229

Розділ четвертий

Економіка, юриспруденція, політика, публічне адміністрування

Орлов Олексій Геннадійович

Рівненський державний гуманітарний університет

4.1. Еволюція моделі сталого розвитку у сучасному суспільстві

Більшість країн світу зіштовхнулося з проблемою підтримання економічного зростання на певному рівні. Глибока та системна криза охопила соціально – економічну та екологічну сферу діяльності людини. В останні десятиліття все більшу вагу набуває екологічний фактор, який обмежує економічне зростання. Виникає проблема у розробці нової стратегії економічного зростання яка враховувала б соціальний та екологічний фактор. Вагомий внесок у дослідження моделі сталого розвитку зробили вітчизняні та зарубіжні вчені такі як З. В. Герасимчук, І. М. Вахович, В. Б. Данилишин, М. Долішнього, С. Дорогунцов, Дж. Гелбрейт, Д. Х. Медоуза, Д. Л. Медоуз, Н. Реймерса, Л. Вальраса, А. Курно, В. Джевонса, А. Маршалла та інших.

Формулювання цілей. До завдань даної статті належать: з'ясувати загальні тенденції розвитку суспільства у ХХ ст., проаналізувати глобальні проблеми людства та їх можливий вплив на темпи економічного зростання, з'ясування змісту сталого розвитку, визначити доцільність переходу України на засади сталого розвитку.

Розвиток всієї людської цивілізації характеризується поступовим нарощуванням темпів економічного зростання. Кожна історична епоха давала певний імпульс до розвитку народно – господарського комплексу країн, виникнення нових галузей промисловості, нових технологій, появою нових форм та методів господарювання. Середина 20 ст. характеризувалася стрімким економічним розвитком більшості країн світу. Найбільш стрімко в економічному плані розвивалися країни Західної Європи, Японія та США. Таке стрімке зростання в основну чергу забезпечувалося за рахунок безконтрольної експлуатації природних ресурсів. Але вже в цей же період виникають енергетичні, продовольчі, соціальні та екологічні проблеми які прямо впливають на економічний розвиток країни. Так, з виникненням енергетичної кризи в США на початку 1974-1975 роках промислове виробництво скоротилося на 13, 7% [1, с. 31]. Зростає і соціальна нерівність країн світу, так протягом другої половини ХХ ст. розрив між багатими і бідними країнами зріс у 10 разів [4, с. 73]. Але найбільше занепокоєння викликає стан навколишнього середовища. В світі не залишилося жодного біогеоценозу, якого б так чи інакше не зачепила діяльність людини. Саме із збільшенням кількості

шкідливих викидів в атмосферу науковці пов'язують зростання стихійних лих. Згідно з даними Міжнародного Червоного Хреста за три десятиліття, що минули, кількість природних катастроф зросла втричі [5, с. 17]. Кожне десятиліття у світі втрачається 7% родючих ґрунтів, кожні два роки добавляється 12 млн. га. опустошених земель, кожен секунду скорочується площа лісів на півгектара [6 с. 15]. Україна навіть в теперішній період, незважаючи на різке падіння виробництва, серед європейських держав має найвищий інтегральний показник негативних антропогенних навантажень на навколишнє природне середовище практично по всій території [5, с. 29]. За даними наукових досліджень, частина відносно чистих територій нині становить лише 7% загальної земельної площі держави, умовно чистих територій, які характеризуються більш – менш нормальними природними умовами проживання людини – приблизно – 8%. Малозабруднені території охоплюють 15% всієї території країни. Забруднені та дуже забруднені, де значно погіршені і напружені екологічні умови життєдіяльності населення, становлять відповідно 40 і 30%. Території екологічної катастрофи 1% всієї території України [5, с. 31]. Особливістю сучасної екологічної кризи є те, що вона породжена не природними а антропогенними чинниками. Природні ресурси передбачалися невичерпними і рівень їх споживання не контролювався, не здійснювалися заходи по контролю за темпами їх відновлення. Не вивчався і обернений вплив між екологічною ситуацією і темпами економічного зростання та соціальною складовою суспільства. Тобто людство притримувалося концепції фронтальної економіки, в межах якої економічна система розглядається з необмеженими територіями, ресурсами і т. д. [6 с. 14]. Еволюційний розвиток світової економіки швидкими темпами вичерпує запас мінеральних ресурсів і розуміння масштабу руйнування світової екосистеми, безвідворотності характеру небезпеки, термінової необхідності зміни всієї соціально – економічної доктрини розвитку виявилось у процесі створення нової парадигми розвитку, а саме концепції сталого (збалансованого) розвитку. Йдеться перш за все про глобальну ідею забезпечення сталого розвитку, при якому усуваються протиріччя між соціальним і економічним ростом і збереженням навколишнього середовища.

Попередником концепції сталого розвитку можна вважати вчених В. І. Вернадського, К. Е. Цюлковського, С. А. Подолинський, Е. Леруа, французького вченого філософа Тейяр де Шардена, економістів Л. Вальраса, А. Курно, В. Джевонса, А. Маршалла та інших. Виникненню і розробці концепції сталого. розвитку у сучасному його розумінні сприяла діяльність Римського клубу (засновник А. Печчеї), що, починаючи з 1968 р. щороку збирався для обговорення питань про майбутнє нашої цивілізації. В 1972 р. цей клуб випустив першу книгу – «Межі зростання», яку написали Д. Х. Медоуз, Д. Л. Медоуз, Й. Рандерс де вказувалися часові межі теперішнього індустріального процвітання, яке має завершитися до 2050 р. катастрофою.

Виходячи з цієї наукової праці можна стверджувати, що:

1. Всі види матеріальних ресурсів знаходяться на межі виснаження.
2. Виснаження ресурсного базису відіб'ється в першу чергу на сфері економічного зростання. Економічне зростання в таких масштабах як було в 20 ст. просто неможливе в силу об'єктивних причин.
3. Потрібно розробити новий тип економіко – екологічно – соціальних відносин які будуть базуватися на абсолютно інших принципах, ніж попередня ЕЕС система.
4. Основна увага до економічного зростання буде перенесена на регіональний рівень, тому що саме регіон і є тим базисом на якому базується економічний розвиток будь – якої держави.
5. Концепція збалансованого розвитку дасть можливість певним чином змінити ситуацію на краще за рахунок не кількісного, а якісного зростання.

Велику увагу питанню сталого розвитку приділяє Організація Об'єднаних Націй, так перша всевітня Конференція ООН з навколишнього середовища відбулася в Стокгольмі в 1972 році в якій брали участь представники 113 країн.. Під час Конференції ООН в Стокгольмі Морісом Стронгом вперше був застосований у міжнародно – правовому лексиконі термін «сталий розвиток». В 1987 р. на сесії ООН була представлена доповідь «Наше спільне майбутнє», де був присутній заклик до переходу до нового етапу економічного розвитку. В 1992 р. в Ріо-де-Жанейро на рівні глав держав і урядів відбулася Всесвітня конференція «Навколишнє середовище і розвиток» де було прийнято «Порядок денний на ХХІ ст.» – програма дій, яка передбачає напрямки сталого розвитку з соціальної, економічної та соціальної складової розвитку суспільства.

В сучасній науковій літературі існують різні тлумачення терміну «сталий розвиток». Переважна більшість науковців, погоджується, що основною ознакою сталого розвитку є збалансування, врівноваження потреб з ресурсними й екологічними можливостями країни. Численні визначення сталого розвитку виходять з необхідності зберігати природно-ресурсні системи життєзабезпечення і якість навколишнього природного середовища у стані, який забезпечує не лише сучасним, але й майбутнім поколінням сприятливі умови для життя і діяльності. Так, В. І. Вернадський ще в першій половині ХХ ст. констатував, що епоха стихійного розвитку людства закінчується і починається епоха керованого розвитку: біосфера переходить в новий еволюційний стан – ноосферу. В контексті поглядів В. Вернадського сталим «є керований соціоеволюційний розвиток, тобто розвиток, узгоджений з об'єктивними законами еволюції природи і суспільства» [8, с. 30]. Вагомий внесок у розвиток теорії сталого розвитку здійснив Дейлі Герман, який у монографії «Поza зростанням: економічна теорія сталого розвитку» (англ. «Beyond Growth. The Economics of Sustainable Development») обґрунтував

інноваційний підхід до налагодження сталого розвитку суспільства. Дейлі Герман під поняттям «сталий розвиток» розумів гармонійний, збалансований, безконфліктний прогрес всієї земної цивілізації, груп країн (регіонів, субрегіонів), а також окремо взятих країн нашої планети за науково обґрунтованими планами (методами системного підходу), коли в процесі неухильного інноваційного інтенсивного (а не екстенсивного) економічного розвитку країн одночасно позитивно вирішується комплекс питань щодо збереження довкілля, ліквідації експлуатації, бідності та дискримінації як кожної окремо взятої людини, так і цілих народів чи груп населення, у тому числі за етнічними, расовими чи статевими ознаками [2, с. 22-26]. Тобто автор інноваційної економічної теорії сталого розвитку ототожнює поняття «сталий розвиток» та «збалансований розвиток». Подібне змістове навантаження має поняття збалансованого розвитку у Концепції збалансованого (сталого) розвитку агроєкосистем в Україні на період до 2025 року [3], де він розглядається як складний процес, спрямований на покращання екологічної ситуації.

Як відзначає Н. Ф. Глазовський «сталий розвиток» – це багаторівнево-ієрархічно керований процес коеволюційного розвитку природи і суспільства (при масовій і усвідомленій участі населення), мета якого – забезпечити здорове, продуктивне життя в гармонії з природою нинішньому і майбутньому поколінням на основі охорони і збагачення культурної та природної спадщини» [10, с. 10]

Голова Міжнародної комісії з питань навколишнього середовища і розвитку при ООН Прем'єр міністр Норвегії Г. Х. Брундтланд у 1987 році у доповіді «Наше спільне майбутнє» стверджує, «що сталий розвиток передбачає задоволення потреб сьогодення без принесення у жертву здатності майбутніх поколінь задовольняти свої власні потреби» [7, с. 4].

Питання сталого (збалансованого) розвитку розглядав український вчений В. Б. Данилишин який трактує це поняття як систему відносин суспільного виробництва, при «якій досягається оптимальне співвідношення між економічним ростом, нормалізацією якісного стану природного середовища, ростом матеріальних і духовних потреб населення» [11, с. 10]. Найбільш поширеним є варіант визначення сталого розвитку у широкому розумінні, запропонований на конференції ООН у Ріо-де-Жанейро в 1992 році де «сталий розвиток визначався як розвиток, який дозволяє на довготривалій основі забезпечити стабільний економічний ріст, не допускаючи деградаційних змін навколишнього природного середовища, при цьому право на розвиток має бути реалізоване таким чином, щоб задовольнити потреби у розвитку і охороні навколишнього середовища існуючого і майбутніх поколінь» [12, с. 35].

Виходячи з наведених тверджень можна сформулювати визначення терміну «сталий розвиток» – сталий розвиток це керований багаторівневий розвиток суспільства, мета якого – забезпечити продуктивний економічний розвиток який буде забезпечувати прогрес суспільства як в

економічній так і в соціальній та екологічній сферах суспільства на довгострокову перспективу.

Концепція сталого розвитку посідає важливе місце у соціально – економічній політиці провідних країн світу. Так, наприклад сталий розвиток у США розглядається не лише з позиції забезпечення збалансованого різновекторного розвитку, серед стратегічних цілей виділяється і підвищення конкурентоспроможності країни на світових ринках, і закріплення лідируючих позицій у глобалізаційних умовах. У США відразу після проведення конференції у Ріо – 92 була створена президентська рада зі сталого розвитку, яка почала розробляти основні напрями реалізації політики сталого розвитку, в тому числі розглядалися питання які пов'язані з процесом становлення регіональної фінансової політики сталого розвитку. Як зазначає Вахович І. М. ідеологія американської стратегії сталого розвитку базується на намаганні відігравати провідну та керівну роль у розробці міжнародної політики сталого розвитку, передумовою чого є її могутність та технологічні можливості [9, с. 106]. Цілями стратегії сталого розвитку Великобританії, ініційованими місцевими властями та запропонованими урядом є збереження високих і стабільних темпів економічного росту. Такий же підхід спостерігається і у Нідерландах, в основу концепції сталого розвитку яких покладено досягнення високої якості життя населення країни, яке забезпечується високими соціальними стандартами, особистою свободою та сприятливим навколишнім середовищем [9, с. 113].

Проблема переходу до сталого розвитку є надзвичайно актуальна для України яка перебуває в стані трансформаційних перетворень у сфері матеріального виробництва та має суттєві проблеми у соціально – економічному розвитку. В Україні продовжує зберігатися екстенсивний тип розвитку економіки, що веде до нераціонального використання природних ресурсів і деградації середовища існування людей, характерні глибинні диспропорції загальнодержавних і регіональних економічних інтересів, невідповідність між розміщенням природно – ресурсного та соціально – економічного потенціалу, зростаюча науково – технічна і технологічна відсталість [4, с. 97].

Отже, передумовами переходу на засади сталого розвитку в Україні є:

1. погіршення фізичного здоров'я населення;
2. низький матеріальний рівень забезпечення;
3. негативні наслідки Чорнобильської катастрофи;
4. різке соціальне розшарування між групами населення;
5. високий рівень безробіття;
6. енергомістке виробництво у промисловості;
7. демографічна криза;
8. економічна диспропорція у регіональному розвитку та ін.

Виходячи з вище сказаного можна стверджувати, що Україна зіштовхнулася як із проблемами які є актуальними для більшості країн

світу, так і з специфічними, які були викликані особливостями національного розвитку держави. Особливістю української ситуації на погляд вченого З. В. Герасимчук, є те, що на шляху до формування ринкової економіки потрібно вирішувати складні питання виходу з кризового стану, формуючи при цьому траєкторію суспільного розвитку в руслі світових тенденцій та норм міжнародного співіснування [5, с. 33]. Можна стверджувати, що вихід з цієї ситуації – це кардинальна зміна всіх соціально – економічних відносин у суспільстві, у відповідності до концепції сталого розвитку. Доцільність впровадження концепції сталого розвитку в Україні полягає в можливості у відносно короткі терміни забезпечити соціально – економічну стабілізацію у суспільстві, відновлення екологічного балансу та впровадження стало – поступального розвитку. Слід зазначити, що Україна все ж має досить сприятливі умови для переходу суспільного розвитку на засади сталого розвитку: досить високоосвідчений людський потенціал, географічне розташування території, наявність корисних копалин та інші природні чинники. Відповідно до цього Кабінет Міністрів України у 1997 році розробив проект Концепції сталого розвитку України з метою здійснення перебудови всієї економіко – соціальної системи. Для реалізації моделі сталого розвитку при Кабінеті Міністрів України створена Національна комісія сталого розвитку України, яка повинна забезпечити формування основ національної та регіональної політики сталого розвитку.

Підводячи підсумок можна сказати, що модель сталого розвитку розглядається світовим співтовариством як основна стратегія, що покликана забезпечити оптимально можливе економічне зростання, соціальний розвиток, але при цьому головна увага приділяється збереженню навколишнього середовища. Всі компоненти сталого розвитку, а саме економіка, соціальна складова та екологічна складова трактуються як взаємопов'язані. В сучасному світі виникає необхідність радикального перегляду системи традиційних принципів економічного розвитку в сторону не кількісних, а якісних параметрів та збереження і врахування біосферних критеріїв розвитку суспільства.

Джерела

1. Всесвітня історія: Навч. посіб./ За ред. О. Р. Давлетов, В. Г. Космина, В. М. Мороко. – К.: Вид. Поліграфкнига, 1997, 534 с.
2. Herman E. Daly Beyond Growth. Economic Theory of Sustainable Development / Daly E. Herman. – Boston : Beacon press, 1994. – 264 p.
3. Концепція збалансованого (сталого) розвитку агроєкосистем в Україні на період до 2025 року, затверджена Наказом Міністерства аграрної політики України від 20.08.2003 р. № 280 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
4. Суспільний розвиток: навч. посіб. / За ред. Садовенко А. П., Серета В. І., Масловська Л. Ц. – К.: Вид. Компанія ВАІТЕ, 2009, 239 с.
5. Герасимчук З. В. Регіональна політика сталого розвитку: теорія, методологія, практика: Монографія. – Луцьк: Надстир'я, 2008 – 528 с.
6. Герасимчук З. В., Вахович І. М. Організаційно – економічний механізм формування та реалізації стратегії розвитку регіону: Монографія. – Луцьк: ЛДТУ. 2002. – 248 с.
7. Наше общее будущее. Доклад Международной комиссии ООН по окружающей среде и развитию. Пер. с англ. под ред. С. А. Евтеева, Р. А. Перлета. – М.: Прогресс, 1989, 350 с.

8. Вернадский В. И. Биосфера: мысли и наброски. – М.: Ноосфера, 2001. – 244 с.
9. Вахович І. М. Фінансова політика сталого розвитку регіону: методологія формування та механізми реалізації: Монографія. – Луцьк: Надстир'я, 2007. – 496 с.
10. Глазовський Н. Ф. Цели, возможности и механизмы устойчивого развития на разных уровнях природно – социальных систем// переход к устойчивому развитию: глобальный, региональный и локальный уровни. Зарубежный опыт и проблемы России. – М.: Изд – во КМК, 2002. –270 с.
11. Данилишин Б. М. Україна: проблеми сталого розвитку. – Київ: РВПС НАН України, 1997. – 190 с.
12. Контюг В. А. Конференция ООН по окружающей среде и развитию (Рио – де Жанейро,). Информационный обзор, СОРАН, Новосибирск, 1992. – 140 с.

Березовська Наталя Леонідівна,

Кандидат юридичних наук, доцент

Державний університет інтелектуальних технологій та зв'язку

Членкиня Національної асоціації адвокатів України

Членкиня Національної спілки журналістів України

4.2. Сучасні соціально-правові реалії існування українського суспільства

Соціально-правові реалії існування українського суспільства в сучасних умовах є актуальними не лише на теренах нашої держави, увесь світ споглядає чи намагається долучитись до розв'язання складної ситуації в Україні. Українські воїни фізично спиняють ворога на своїй території, в площині права соціальні проблеми побудови відносин зазнають нового усвідомлення та підлаштування під вимоги часу.

В зв'язку із нападом РФ на Україну, постало знов питання термінового звернення, з урахуванням сьгоднішніх реалій, до норм міжнародного та національного права в частині розбору незаконних дій агресора щодо України.

Повноваження Президента України в Конституції України закріплені ст. 106. Мало хто передбачав застосування п. 20 ч. 1 цієї статті в ХХІ столітті, коли всі можливі моменти відносин, що виникають, продовжуються чи припиняються врегульовані чи можуть бути врегульовані нормами права. Стільки є двосторонніх угод, міжнародних декларацій, конвенцій, протоколів до них тощо, що правила здорового глузду не дозволили більшості людей передбачити збройний конфлікт на території України.

Ст. 2 «Правова основа введення воєнного стану» Закону України «Про правовий режим воєнного стану» зі змінами, внесеними законами № 2124-IX від 15.03.2022 року та № 2126-IX від 15.03.2022 року визначила, що правовою основою введення воєнного стану є Конституція України, вказаний закон та указ Президента України про введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях, затверджений Верховною Радою України. 24 лютого 2022 року Президент України Володимир Зеленський видав Указ №64/2022 про введення в Україні воєнного стану із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року строком на 30 діб у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України,

Наукове видання

Halyna Bezverkhnia, Sergii Savchuk,
Svitlana Melnyk, Victoria Tsybulska,
Volodymyr Faidevich, Volodymyr Kovalchuk,
Березовська Наталя Леонідівна, Білогур Влада Євгенівна,
Волощук Вікторія Ярославівна, Гаврилюк Алла Михайлівна,
Гладкий В'ячеслав В'ячеславович, Заполовський Микола Володимирович,
Кагдіна Ілона Федорівна, Коваленко Людмила Євгенівна,
Куцос Ольга Ігорівна, Лущик Марія Василівна,
Майструк Наталія Олегівна, Мінакова Вікторія Олександрівна,
Москвяк Ярослава Євгенівна, Орлов Олексій Геннадійович,
Панашенко Вікторія Вікторівна, Пеняк Павло Степанович,
Солоділова Кристина Юріївна, Співак Софія Іванівна,
Тодосієнко Владислав Дмитрович, Ціватий Вячеслав Григорович.

**Формування
сучасної парадигми
розвитку суспільства**

Колективна монографія

Видання українською та англійською мовами

Формат 60x84/16. Гарнітура Times New Roman. Друк. арк. – 16.

Видавець СГ НТМ «Новий курс»
Вул. Манізера, 3, м. Харків, 61002, Україна
Тел.: 097-044-03-09, e-mail: nr1989@ukr.net

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції:
серія ДК № 6392 від 07.09.2018.

Свідоцтво про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта
інформаційної діяльності КВ №894-716Р від 16.08.2022.